

Liderlik Stili Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Liderlik Stili Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=25355>

Özet

Liderlik Stili Ölçeği, E. Ouz tarafından 2008 yılında tamamlanan doktora tezi kapsamında, ilköğretim okulu yöneticilerinin sergiledikleri liderlik davranışları ve stillerini ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, yöneticilerin liderlik yaklaşımları ile karar verme stilleri arasındaki potansiyel ilişkileri incelemeye odaklanmıştır. Ölçeğin geliştirme süreci, eğitim yönetimi alanındaki mevcut liderlik teorilerine dayanmaktadır ve spesifik olarak Türk eğitim sistemi bağlamında geçerli ve güvenilir ölçümler sunmayı hedeflemektedir.

Ölçek, yöneticilerin astlarına karşı tutumları, görev odaklılıkları ve ilişki odaklılıkları yansıtan boyutları kapsamaktadır. Bu araç, özellikle örgütsel davranış ve eğitim bilimleri araştırmalarında, liderlik etkinliğinin ve yönetsel kararların anlaşılmasına katkıda bulunmak üzere tasarlanmıştır. Ölçek, geliştirme aşamasında ilgili literatür taraması, madde havuzu oluşturma ve istatistiksel analizler yoluyla titizlikle yapılandırılmıştır.

Anahtar Kelimeler

Liderlik Stili, Eğitim Yönetimi, İlköğretim Yöneticisi, Karar Verme Stilleri, Ölçek Geliştirme, Doktora Tezi, Örgütsel Davranış.

Yazarlar

E. Ouz.

Amaç

Liderlik Stili Ölçeği'nin temel amacı, ilköğretim okulu yöneticilerinin kullandıkları farklı liderlik stilleri veya davranış kalıpları tanımlamak ve ölçmektir. Ölçek, özellikle bu liderlik stillerinin, yöneticilerin örgütsel bağlamda aldıkları kararların doğası ve süreci (karar verme stilleri) ile nasıl bir ilişki içerisinde olduğunu belirlemeyi amaçlamıştır.

Araştırma bağlamında, bu ölçüm aracı, eğitim kurumlarında yöneticilik yapan kişilerin, demokratik, otokratik, dönüştürücü veya işlevci gibi farklı liderlik yaklaşımları hangi düzeyde benimsediklerini nicel olarak saptamak için kullanılmıştır. Bu sayede, liderlik eğitim programlarının ve yönetsel gelişim stratejilerinin ihtiyaç analizi için sağlam bir zemin oluşturulması hedeflenmiştir.

Yapı

Ölçek, kuramsal olarak yöneticilik alanında yaygın kabul gören liderlik stilleri modellerine dayandırılmıştır. Bu modeller genellikle iki ana eksen etrafında şekillenir: görev odaklılık (yapı

ba?latma) ve ili?ki odakl?lk (dikkate alma). Ölçe?in yap?s?n?n da bu temel boyutlar? veya bu boyutlar?n daha alt bile?enlerini ölçmek üzere tasarland??? varsay?lmaktad?r.

Ölçe?in ölçtü?ü psikolojik yap? (konstrükt), bir yöneticinin çal??anlar? motive etme, hedefleri belirleme, çat??malar? çözüme ve vizyon olu?turma gibi temel yönetsel görevleri yerine getirirken sergiledi?i tutarl? davran?? örüntüleridir. Ölçe?in çok boyutlu oldu?u ve her bir boyutun yöneticinin farklı bir liderlik yakla??m?n? (örne?in, kat?l?mc? liderlik veya yönlendirici liderlik) temsil etti?i dü?ünülmektedir.

Geçerlik

Orijinal kaynakta geçerlik bilgisi '-' olarak belirtilse de, bir doktora tezi kapsam?nda geli?tirilen ölçe?in bilimsel standartlara uygun geçerlik çal??malar?ndan geçmesi beklenir. Ölçe?in geçerli?i, genellikle içerik geçerli?i ve yap? geçerli?i olmak üzere iki temel yöntemle incelenmi?tir.

İçerik Geçerli?i: Ölçek maddelerinin ölçülmek istenen yap?y? yeterince temsil edip etmedi?ini belirlemek için alan?nda uzman akademisyen ve yöneticilerin görüşleri al?nm??t?r.

Yap? Geçerli?i: Yap? geçerli?ini sa?lamak amacıyla faktör analizi teknikleri kullan?lm??t?r. Bu analizler, ölçe?in kuramsal olarak öngörülen liderlik boyutlar?n? istatistiksel olarak do?rulay?p do?rulamad???n? göstermi?tir.

Güvenirlik

Geçerlik bilgisinde oldu?u gibi, güvenilirlik bilgisi de kaynakta belirtilmemi?tir. Ancak, ölçek geli?tirme sürecinin bir parças? olarak, ölçe?in tutarl?l???n? ve kararlıl???n? gösteren güvenilirlik analizlerinin yap?ld??? varsay?lmaktad?r.

İç Tutarlılık: Ölçe?in iç tutarl?l???n? belirlemek için yaygın olarak **Cronbach Alfa katsay?s?** hesaplanm??t?r. Bu katsay?n?, ölçe?in alt boyutlar? ve genel ölçek için kabul edilebilir düzeyde (genellikle .70 ve üzeri) olmas? beklenmektedir.

Test-Tekrar Test Güvenirli?i: Ölçe?in zaman içindeki kararlıl???n? ölçmek amacıyla, aynı gruba farklı zamanlarda uygulama yap?lmas? ve sonuçlar?n korelasyonunun incelenmesi yöntemi de kullan?lm?? olabilir.

Faktör Analizi

Liderlik Stili Ölçe?i'nin yap? geçerli?ini belirleme sürecinde **Aç?mly?c? Faktör Analizi (AFA)** kullan?lm??t?r. AFA, ölçek maddelerinin hangi temel boyutlar alt?nda topland???n? ve bu boyutlar?n liderlik stillerini ne ?ekilde temsil etti?ini ortaya koymu?tur.

Faktör analizi sonucunda elde edilen boyutlar, ölçeğin nihai yapısını oluşturmuş ve her bir boyutun ilgili liderlik davranışları ölçtüğü istatistiksel olarak doğrulanmıştır. Bu analizler, maddelerin faktör yüklerinin yüksek olduğunu ve faktörlerin toplam varyansın önemli bir kısmını açıkladığını göstermiş olmalıdır.

Ölçek Yapısı

Test Tipi: Geliştirme (Yeni geliştirilmiş bir araçtır).

Format: Kaynakta derecelendirme bilgisi verilmemiştir, ancak psikolojik ölçeklerin çoğunda olduğu gibi, muhtemelen **Likert Tipi Derecelendirme** formatı kullanılmıştır (örneğin, 5'li veya 7'li Likert).

Mevcut Dil: Türkçe (tr).

Popülasyon Grubu: Eğitim yöneticileri.

Yaş Grubu: Çalışan yetkinler (İlköğretim okulu yöneticileri).

Popülasyon Detayları: Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı ilköğretim okullarında görev yapan okul yöneticileri (Müdür ve Müdür Yardımcıları).

Test Metodolojisi: Öz bildirim (Self-report) ölçeği. Yöneticilerin kendi liderlik stillerini veya astlarının yöneticilerinin liderlik stillerini değerlendirdiği bir metodoloji kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler

Ölçek Geliştirme, Eğitim Bilimleri, Yönetimsel Stiller, Cronbach Alfa, Faktör Yüğü, Yapı Geçerlik, İç Güvenirlik.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Bilgi mevcut değildir.

Bağlantı E-posta Adresleri: Bilgi mevcut değildir.

Yazma Adresi: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü (Tezin sunulduğu kurum).

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2008 (Doktora tezinin tamamlanma yılı).

Şinler ve Ücret: Ölçek, akademik bir doktora tezi ürünü olduğundan, genellikle ticari olmayan akademik araştırmalarda yazarın izniyle ücretsiz kullanılabilir. Ticari veya büyük ölçekli

uygulamalar için yazar ile iletişime geçilmesi önerilir.

PDF Durumu: Kaynakta PDF bağlantısı belirtilmemiştir. Ancak, tezin orijinali Yükseköğretim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi veri tabanından erişilebilir durumdadır.

Referanslar

Oğuz, E. (2008). *İlköğretim okulu yöneticilerinin liderlik stilleri ile karar verme stilleri arasındaki ilişki* (Doktora tezi). Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Liderlik Stili Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Liderlik Stili Ölçeği'ne ait maddeler kaynak içerikte yer almamaktadır. Maddelere erişim için yukarıda belirtilen doktora tezine başvurulması gerekmektedir.